TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
2026-2027 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI GÜZ DÖNEMİ
CEZA HUKUKU GENEL HÜKÜMLER DERSİ
PRATİK ÇALIŞMA - I
20.11.2026

OLAY I

S, **17.05.2014** tarihinde şahsi kullanım amacıyla uyuşturucu madde satın alarak "kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma" (TCK m. 191/1) suçunu işler. Bu fiil dolayısıyla yapılan soruşturma **28.06.2014** tarihinden sonra devam eder. **(Yargıtay. 10. CD, 15.12.2022, E. 2022/1545 K. 2022/13259)**

Not: 18.6.2014 tarihli ve 6545 sayılı Kanun değişikliğiyle TCK m. 191'de tanımlanan suç bakımından birkaç değişiklik yapılmıştır. Değişiklikleri yapan 6545 sayılı Kanun **28.06.2014** tarihinde yürürlüğe girmiştir. Söz konusu değişiklik öncesi ve sonrasında TCK m. 191 hükmü karşılaştırmalı olarak şu şekildedir:

Değişiklik öncesi	**Değişiklik sonrası**
Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak **MADDE 191** (1) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi, bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Bu suçtan dolayı açılan davada mahkeme, birinci fıkraya göre hüküm vermeden önce uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi hakkında, tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine; kullanmamakla birlikte, kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran kişi hakkında, denetimli serbestlik tedbirine karar verebilir. Bu karar, durma kararının hukuki sonuçlarını doğurur. Hakkında tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilen kişi, belirlenen kurumda uygulanan tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranmakla yükümlüdür. (3) Hakkında tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilen kişi, belirlenen kurumda uygulanan tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranmakla yükümlüdür. Hakkında denetimli serbestlik tedbirine hükmedilen kişiye rehberlik edecek bir uzman görevlendirilir. Bu uzman, güvenlik tedbirinin uygulama süresince, kişiyi uyuşturucu veya uyarıcı maddenin kullanılmasının etki ve sonuçları hakkında bilgilendirir, kişiye sorumluluk bilincinin gelişmesine yönelik olarak öğütte bulunur ve yol gösterir; kişinin gelişimi ve davranışları hakkında üçer aylık sürelerle rapor düzenleyerek hâkime verir. (4) Tedavi süresince devam eden denetimli serbestlik tedbirine, tedavinin sona erdiği tarihten itibaren bir yıl süreyle devam olunur. Denetimli serbestlik tedbirinin	**Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak** **MADDE 191** (1) Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alan, kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. (2) Bu suçtan dolayı başlatılan soruşturmada şüpheli hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 171 inci maddesindeki şartlar aranmaksızın, beş yıl süreyle kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verilir. Cumhuriyet savcısı, bu durumda şüpheliyi, erteleme süresi zarfında kendisine yüklenen yükümlülüklere uygun davranmadığı veya yasakları ihlal ettiği takdirde kendisi bakımından ortaya çıkabilecek sonuçlar konusunda uyarır. (3) Erteleme süresi zarfında şüpheli hakkında asgari bir yıl süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Bu süre Cumhuriyet savcısının kararı ile üçer aylık sürelerle en fazla bir yıl daha uzatılabilir. Hakkında denetimli serbestlik tedbiri verilen kişi, gerek görülmesi hâlinde denetimli serbestlik süresi içinde tedaviye tabi tutulabilir. (4) Kişinin, erteleme süresi zarfında; a) Kendisine yüklenen yükümlülüklere veya uygulanan tedavinin gereklerine uygun davranmamakta ısrar etmesi, b) Tekrar kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alması, kabul etmesi veya bulundurması, c) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanması, hâlinde, hakkında kamu davası açılır. (5) Erteleme süresi zarfında kişinin kullanmak için tekrar uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alması, kabul etmesi veya bulundurması ya da uyuşturucu

uygulanma süresinin uzatılmasına karar verilebilir. Ancak, bu durumda süre üç yıldan fazla olamaz. (5) Tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranan kişi hakkında açılmış olan davanın düşmesine karar verilir. Aksi takdirde, davaya devam olunarak hüküm verilir. (6) Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, hakkında kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmaktan dolayı cezaya hükmedildikten sonra da iki ilâ dördüncü fıkralar hükümlerine göre tedaviye ve denetimli serbestlik tedbirine tâbi tutulabilir. Bu durumda, hükmolunan cezanın infazı ertelenir. Ancak, bunun için kişi hakkında bu suç nedeniyle önceden tedavi ve denetimli serbestlik tedbirine karar verilmemiş olması gerekir. (7) Kişinin mahkûm olduğu ceza, tedavinin ve denetimli serbestlik tedbirinin gereklerine uygun davranması halinde, infaz edilmiş sayılır; aksi takdirde, derhal infaz edilir.	veya uyarıcı madde kullanması, dördüncü fıkra uyarınca ihlal nedeni sayılır ve ayrı bir soruşturma ve kovuşturma konusu yapılmaz. (6) Dördüncü fıkraya göre kamu davasının açılmasından sonra, birinci fıkrada tanımlanan suçun tekrar işlendiği iddiasıyla açılan soruşturmalarda ikinci fıkra uyarınca kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilemez. (7) Şüpheli erteleme süresi zarfında dördüncü fıkrada belirtilen yükümlülüklere aykırı davranmadığı ve yasakları ihlal etmediği takdirde, hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir. (8) Bu Kanunun; a) 188 inci maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti, b) 190 ıncı maddesinde tanımlanan uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma, suçundan dolayı yapılan kovuşturma evresinde, suçun münhasıran bu madde kapsamına girdiğinin anlaşılması hâlinde, sanık hakkında bu madde hükümleri çerçevesinde hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verilir. (9) Bu maddede aksine düzenleme bulunmayan hâllerde, Ceza Muhakemesi Kanununun kamu davasının açılmasının ertelenmesine ilişkin 171 inci maddesi veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin 231 inci maddesi hükümleri uygulanır.

SORU 1- Ceza ve ceza muhakemesi hukukunun zaman bakımından uygulama ilkeleri dikkate alındığında, soruşturmayı yürüten Cumhuriyet savcısı, kamu davasının açılmasının ertelenmesi bakımından TCK m. 191/2 vd. öngörülen hükümleri mi yoksa 5271 s. CMK m. 171/3 vd. öngörülen hükümleri mi uygulamalıdır? Gerekçeleriyle açıklayınız.

SORU 2- Hakkında kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilen S, denetim süresi içerisinde tekrar aynı suçu (TCK m. 191/1) işler. 17.05.2014 tarihinde işlemiş olduğu suça ilişkin erteleme kararı kaldırılan ve kamu davası açılan S hakkında verilecek ceza bakımından hangi tarihteki TCK hükümleri uygulanmalıdır? Gerekçeleriyle açıklayınız.

OLAY II

Kuyumculuk yapan K, M'ye vadeli şekilde altın satıp karşılığında düzenlediği faturalarda çok daha yüksek miktarda altın teslim edilmiş gibi gösterir. K, vadesinde borcunu ödemeyen B hakkında icra takibi başlatarak kazanç elde eder. ***(Yargıtay 5. CD, 21.5.2025, E. 2024/3437 K. 2025/6472)***

SOMUTLAŞTIRMA: Kuyumcu, o anda ödemeye gücü olmayan müşteriye 10 gram altın teslim ediyor. Müşteri satış bedelini belirlenen vadeye göre daha sonra ödeyecek. Faturada 10 gram yerine 16 gram teslim edilmiş gibi gösteriliyor. Böylece hiç teslim edilmeyen 6 gramın bedeli de müşterinin borcuymuş gibi faturaya yansıtılıyor. Kuyumcu, faturada görünen 16 gramlık satış bedelini alacak olarak ileri sürüyor. Talebin tamamı tahsil edildiğinde, kuyumcu, gerçekten sattığı 10 gramın bedeline ek olarak hiç teslim etmediği 6 gramın bedelini de almış oluyor.

SORU 3- Suçta ve cezada kanunilik ilkesinin esaslarını göz önünde bulundurarak, K'nin işlediği fiilin tefecilik suçunu (TCK m. 241) oluşturup oluşturmadığını değerlendiriniz.

OLAY III

Akşam saat 17:40 sıralarında A, B ve iki yaşındaki (ve 14 kg ağırlığındaki) çocukları C'nin ikametlerinin bulunduğu site içerisinde yürüyüş yaptıkları sırada, önde yürüyen C, olay tarihinden 5-6 ay önce site içerisindeki ağaçların sulanması amacıyla site yöneticisi Y'nin sorumluluğunda açılan yaklaşık 60 metre derinliğe ve 31 cm genişliğe sahip sondaj kuyusuna düşer. C'nin düştüğünü gören babası B, çocuğu kurtarmak için iç güdüsel olarak en fazla bir ya da iki dakika sonra kuyuya atlar. Olay yerine çağrılan yardım ekipleri, yapılan tüm çalışmalara rağmen B ve C'nin ancak cesetlerine ulaşabilirler.

Yapılan soruşturma sırasında, kuyunun; sitede bulunan çocuk parkına ve yürüyüş yollarına oldukça yakın bir mesafede bulunduğu, kuru ağaç dallarıyla kapatıldığı ve varlığına dair herhangi bir uyarı levhasının konulmadığı tespit edilir. **(Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 24.11.2025, E. 2024/3527, K. 2025/8180)**

SORU 4- <u>C'nin ölümü bakımından</u> Y'nin ceza hukuku sorumluluğunun bulunup bulunmadığını, bulunuyorsa hangi suç dolayısıyla sorumlu tutulacağını değerlendiriniz.

SORU 5- <u>B'nin ölümü bakımından</u> Y'nin ceza hukuku sorumluluğunun bulunup bulunmadığını, bulunuyorsa hangi suç dolayısıyla sorumlu tutulacağını değerlendiriniz

OLAY IV

A'nın kullanmakta olduğu motosikletin arkasında oturan S, hareket hâlindeyken, yaklaşık 25 metre mesafeden (ayakta durmakta olan) hasmı C'yi hedef alarak 9 mm çapındaki tabancayla 3 el ateş eder. Mermilerden 2 tanesi yakınlarda park hâlinde bulunan araçlara, 1 tanesi ise C'nin hemen yanında (79 cm uzağında) taburede oturmakta olan N'ye isabet eder. M, kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybeder. **(Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 28.2.2024, E. 2023/1-266, K. 2024/103)**

SORU 6- <u>N'nin ölümü bakımından</u> S'nin ceza hukuku sorumluluğunun hangi suça göre belirleneceğini değerlendiriniz.

OLAY V

M'nin çalıştığı restorana müşteri olarak giden S, P ve T'nin yemeklerini bitirip kalkacakları zaman S, gelen hesaba itiraz eder. Hesap meselesi yüzünden S ile M arasında tartışma yaşanır. Tartışmanın kavgaya dönüşmesi üzerine, birden fazla kişinin dâhil olduğu hareketli kavga ortamında S bıçak çıkarıp M'yi göğüs bölgesinden yaşamını tehlikeye sokacak şekilde yaralar. M, kaldırıldığı hastanede tüm müdahalelere rağmen hayatını kaybeder. **(Yargıtay 1. CD, 24.11.2025, E. 2024/3527 K. 2025/8180)**

SORU 7- <u>M'nin ölümü bakımından</u> S'nin hangi suç dolayısıyla ceza hukuku sorumluluğu olduğunu değerlendiriniz.

Dr. Başar PANCAROĞLU
Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı